

การพัฒนาการจัดการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์วิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษา

จังหวัดนครศรีธรรมราช

The Development of Auto Mechanic Workshop Management of Vocational Colleges in Nakhon Si Thammarat Province

นายวิสูตรี สักกุนา

Mr. Visut Sakkuna

บัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

โทร 075-531065, 086-9511796 Email : visutsa@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์วิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ใน 3 ด้านคือ ด้านสภาพแวดล้อมในโรงฝึกงาน ด้านการจัดตั้งในโรงฝึกงาน และด้านความปลอดภัยในโรงฝึกงาน

เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาเครื่องกล เกี่ยวกับปัญหาการจัดการจัดโรงฝึกงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนา จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน สถานศึกษา ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาเครื่องกลวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2550 จำนวน 8 แห่ง 146 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบเลือกตอบ (Check List) และคำถามแบบปลายเปิดวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Sciences Personal Computer Plus) และเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยใช้ระดับความคิดเห็นในการเปรียบเทียบ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาเครื่องกล วิทยาลัยสังกัด

อาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยเป็นดังนี้ 1. ด้านการจัดตั้งในโรงฝึกงานช่างยนต์ 2. ด้านความปลอดภัยในโรงฝึกงานช่างยนต์ และ 3. ด้านสภาพแวดล้อมในโรงฝึกงานช่างยนต์

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาเครื่องกลจำแนกตามสถานภาพการปฏิบัติงาน ตามสถานศึกษา ตามระดับการศึกษา และตามประสบการณ์การทำงาน ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์มีความคิดเห็นในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน โดยด้านการจัดตั้งในโรงฝึกงานช่างยนต์มีระดับปัญหามากที่สุด รองลงมาคือด้านความปลอดภัยในโรงฝึกงานช่างยนต์ และด้านสภาพแวดล้อมในโรงฝึกงานช่างยนต์เป็นลำดับสุดท้าย ส่วนสถานศึกษาที่มีความคิดเห็นปัญหาด้านการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์อยู่ในระดับมากที่สุด คือ วิทยาลัยการอาชีพหัวไทร รองลงมาคือวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือนครศรีธรรมราช และวิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี ในส่วนของระดับการศึกษามีความคิดเห็นทั้งสองระดับไม่แตกต่างกันซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และในส่วนของประสบการณ์การทำงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางซึ่งไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

3. ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาเครื่องกล วิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความคิดเห็นต้องมีการพัฒนาการจัด

โรงงานช่างยนต์ในด้านการจัดตั้งในโรงงานช่างยนต์ ด้านความปลอดภัยในโรงงานช่างยนต์ และด้านสภาพแวดล้อมในโรงงานช่างยนต์ตามลำดับ

ABSTRACT

The objective of this research were: 1) to study the problems of auto mechanic workshop management of vocational colleges in Nakhon Si Thammarat province in three aspects: the environment in auto mechanic workshop, the management plan in auto mechanic workshop and the safety in auto mechanic workshop; 2) to compare the opinion of the administrators and the instructors of auto mechanic department about the problems in auto mechanic workshop management to develop in the future, classified by the status in working at college, education level and work experience.

The population of the study were 146 administrators and instructors in auto mechanic department of 8 vocational colleges in Nakhon Si Thammarat province in the acadamic year 2007.

The instrument for the research was the questionnaire using a check list and the open-ended questions. The data was analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation, by using the SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) program to compare the opinion by using the opinion levels in the comparison.

The research indicated that:

1. The opinion of the administrators and the instructors in auto mechanic department of vocational colleges in Nakhon Si Thammarat province were at a modesate level in all 3 aspects arranging the average from high to low as follows : 1) the management plan in auto mechanic workshop; 2) the safety in auto mechanic

workshop; and 3) the environment in auto mechanic workshop.

2. The comparison of the opinion of the administrators and the instructors in auto mechanic department classified by types of the status in working at college, education level and work experience. The result was found at a moderate level in three aspects: the management plan in auto mechanic workshop caused the highest problem, next the safety in auto mechanic workshop, and the last was the environment in auto mechanic workshop. For vocational colleges with high problems in the management plan in auto mechanic workshop, arranging from the most to the least, were Huasai Industrial and Community Education College, Nakhon Si Thammarat Seaboard Industrial College, and Promkhiri Industrial and Community Education College, respectively. Both education level and work experience were found at a moderate level and there was no difference in all aspects.

3. The administrators and the instructors in auto mechanic department of vocational colleges in Nakhon Si Thammarat province mutually agreed to develop the management plan aspect in auto mechanic workshop, the safety aspect in auto mechanic workshop and the environment aspect in auto mechanic workshop, respectively.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพคือ การพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดคุณภาพตามสมรรถนะ อาชีพที่กำหนดไว้ โดยจัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากลทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

และ แผนการศึกษาชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้จัดทำมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อไว้เป็นเป้าหมายในการจัดการอาชีวศึกษาทั้งนี้ในมาตรฐานที่ 2 ของมาตรฐานการอาชีวศึกษา ให้มีการจัดสถานที่เรียน สถานที่ฝึกงาน สถานที่ศึกษาค้นคว้าที่เหมาะสมกับสาขาวิชา ทั้งในสถานศึกษา และสถานประกอบการ และแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ การจัดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการโรงฝึกงาน พื้นที่ปฏิบัติงานเหมาะสมกับวิชาที่เรียน มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เกิดประโยชน์สูงสุด มีการจัดระบบความปลอดภัย และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติ จัดการเรียนอย่างหลากหลาย ในการฝึกทักษะวิชาชีพมีการฝึกปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และพึงพอใจ

ซึ่งผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนสาขาวิชาเครื่องกล และทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการของแผนกช่างยนต์ สาขาวิชาเครื่องกล วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ นครศรีธรรมราช ได้เห็นปัญหาในการจัดการเรียน การสอน จึงสนใจศึกษาปัญหาการจัดการโรงฝึกงานช่างยนต์ วิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาโรงฝึกงาน การจัดการเรียน การสอนสู่มาตรฐาน ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และความต้องการของสถานประกอบการให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการโรงฝึกงานช่างยนต์ วิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

1. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาเครื่องกลวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช เกี่ยวกับปัญหาการจัดการโรงฝึกงานช่างยนต์จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน สถานศึกษา ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

2. เพื่อศึกษาการพัฒนาการจัดการโรงฝึกงานช่างยนต์วิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

3. เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาการจัดการโรงฝึกงานช่างยนต์วิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมุติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสมมุติฐานเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอนที่มีสถานภาพในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการโรงฝึกงานช่างยนต์แตกต่างกัน

2. ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอนที่ทำงานต่างสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการโรงฝึกงานช่างยนต์แตกต่างกัน

3. ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการโรงฝึกงานช่างยนต์แตกต่างกัน

4. ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการโรงฝึกงานช่างยนต์แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็น ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาเครื่องกล ในวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2550 จำนวน 8 สถานศึกษา รวม 146 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 37 คน ครู-อาจารย์ สาขาวิชาเครื่องกล จำนวน 109 คน

2. ตัวแปรที่ใช้สำหรับการศึกษาวิจัยการพัฒนาการจัดการโรงฝึกงานช่างยนต์วิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช มีดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น คือ สถานภาพในการปฏิบัติงาน สถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการโรงฝึกงานช่างยนต์วิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

3. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น

4. การรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทำเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่เป็นกลุ่มประชากร

4.2 การจัดส่งแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มประชากร ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยตนเองทั้ง 8 สถานศึกษาทั้งหมด 146 ชุด

5. ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์สถิติดังต่อไปนี้

ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (P) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

สรุปผลการวิจัย

จากวิจัยครั้งนี้ค้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์ทั้ง 3 ด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ด้านมีความคิดเห็นระดับสูงสุดเป็นลำดับที่ 1. คือ ด้านการจัดตั้งโรงฝึกงานช่างยนต์ 2. คือด้านความปลอดภัยโรงฝึกงานช่างยนต์ และ 3. คือด้านสิ่งแวดล้อมโรงฝึกงานช่างยนต์

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์ทั้ง 3 ด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์ซึ่งจำแนกตามสถานศึกษาทั้ง 3 ด้านส่วนมากมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นวิทยาลัยการอาชีพหัวไทร และวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือนครศรีธรรมราชมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

พิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์ ซึ่งจำแนกตามระดับการศึกษาทั้ง 3 ด้าน มี

ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน

พิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์ ซึ่งจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ทั้ง 3 ด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลางทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการจัดตั้ง และด้านความปลอดภัย คือ ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนา

ข้อเสนอแนะและประโยชน์ของการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรมีการประชุมคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัด เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์ ดำเนินการจัดการศึกษาให้เกิดเอกภาพ และมีมาตรฐานคุณภาพในระดับเดียวกัน เพื่อให้เกิดความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาและพร้อมที่จะเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา และเปิดสอนระดับปริญญา

2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ข้อมูลปัญหาการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้เหมาะสม และถูกต้องเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์ให้ได้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อเสนอต่ออาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชให้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์ของสถานศึกษาในสังกัด

บรรณานุกรม

- กนก ยนต์ชัย, (2546). การออกแบบโรงฝึกงานแบบพิเศษ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ อุดสาหกรรมมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ อุดสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.

- การอาชีพนครศรีธรรมราช, วิทยาลัย. (2551). คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประเมินมาตรฐานวิชาชีพระดับ ปวช. และปวส. ประจำปีการศึกษา 2550.
- การอาชีพนครศรีธรรมราช,วิทยาลัย. (2549). รายงานการประเมินตนเอง. นครศรีธรรมราช. เอกสารอัดสำเนา.
- การอาชีพพรหมคีรี, วิทยาลัย. (2549). รายงานการประเมินตนเอง. นครศรีธรรมราช. เอกสารอัดสำเนา.
- การอาชีพหัวไทร, วิทยาลัย. (2549). รายงานการประเมินตนเอง. นครศรีธรรมราช. เอกสารอัดสำเนา.
- กรุงเทพมหานคร: มาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2546). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเครื่องกล. กรุงเทพมหานคร : มาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ.
- _____ . (2549). มาตรฐานการอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไร่ไทยเพรสจำกัด. กรมอาชีวศึกษา. (2540). คู่มือผู้บริหารด้านบริหารงานก่อสร้าง. กรุงเทพมหานคร : กองการเจ้าหน้าที่. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2549). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : พี เอ็น เค แอนด์ สกายพริ้นติ้งส์ จำกัด.
- _____ . (2535). รายงานวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา: ลือการเรียนการสอน อุปกรณ์และโรงฝึกงานกับความสามารถทางวิชาชีพของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2548). ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมหลัก. นนทบุรี : เพชรรุ่งการพิมพ์.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงาน. (2546). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2546 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเครื่องกล. บรรณานุกรม (ต่อ) ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์. (2531). การจัดและบริหารโรงฝึกงาน. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูพระนคร. ชาลี ธรรมโสภณ. (2544). ปัญหาการบริหารโรงฝึกงานวิชาช่างก่อสร้าง ในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เทคนิคทุ่งสง, วิทยาลัย. (2549). รายงานการประเมินตนเอง. นครศรีธรรมราช. เอกสารอัดสำเนา.
- เทคนิคนครศรีธรรมราช, วิทยาลัย. (2549). รายงานการประเมินตนเอง. นครศรีธรรมราช. เอกสารอัดสำเนา.
- เทคนิคสีชล, วิทยาลัย. (2549). รายงานการประเมินตนเอง. นครศรีธรรมราช. เอกสารอัดสำเนา.
- เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือนครศรีธรรมราช, วิทยาลัย. (2549). รายงานการประเมินตนเอง. นครศรีธรรมราช. เอกสารอัดสำเนา.
- ธีรวุฒิ บุญยโสภณ. (2542). การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษาเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ธีรวุฒิ บุญยโสภณ. (2536). ความปลอดภัยในโรงฝึกงานช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ประดิษฐ์ สกทา. (2547). แนวทางการจัดโรงฝึกงานช่างยนต์ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ไพโรจน์ ติรณนากุล. (ม.ป.ป.). การจัดการโรงฝึกงานช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี. มะโน คำบำรุง. (2533). การจัดและบริหารโรงฝึกงาน. ภูเก็ต : วิทยาลัยครูภูเก็ต.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิค การวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวิฑูรย์ เณลิมจิระรัตน์. (2546). วิทวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรง ฝึกงาน. (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพมหานคร : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย- ญี่ปุ่น).
- วีรพันธ์ ลิทธิพงศ์. (2540). การจัดและบริหารโรง ฝึกงานช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร : เอพิกราฟฟิคดีไซด์ และการพิมพ์.
- วิญญา วิศาลาภรณ์. (2540). การวิจัยทางการศึกษา หลักการและแนวทางการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : คอมแพคท์พริ้นท์ จำกัด.
- ศาสตรา สารานียะพงษ์. (2547). ศึกษาสภาพและ ปัญหาการจัดและการบริหารโรงฝึกงานช่างยนต์ ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า คุณทหารลาดกระบัง.
- สารพัดช่างนครศรีธรรมราช. วิทยาลัย. (2549). รายงาน การประเมินตนเอง. นครศรีธรรมราช. เอกสาร อัดสำเนา.
- สมชาย ไพฑูริกาพล. (2547). อันตรายจากโรงฝึกงาน ช่างก่อสร้างวิทยาลัยเทคนิคสถาบันอาชีวศึกษา ภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สมศักดิ์ ตริสิตย์. (2544). การออกแบบและวางผัง โรงงาน. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร :สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย- ญี่ปุ่น).
- สมัย สามิต. (2543). การจัดและบริหารโรงฝึกงาน ช่างยนต์ที่พึงประสงค์ของครู-อาจารย์ วิทยาลัย เทคนิค กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. สำนัก. (2549). ความเข้าใจในมาตรฐานอาชีพและ มาตรฐานสมรรถนะ. วารสาร Vocational Magazing, 1(4), 20.
- สุวัฒน์ วิทยารักษ์. (2541). ความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมของโรงฝึกงานของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคลำปาง. วิทยานิพนธ์การจัดการ มนุษย์และสิ่งแวดล้อม คณะศิลปศาสตร์มหา บัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภิชาติ เนินพรหม. (2543). การวิเคราะห์สภาพทาง กายภาพของโรงฝึกงานในสถานศึกษา ช่าง อุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปรี มณฑล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหา บัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- อวีรุทธิ์ ฤทธิยงค์. (2545). โครงการพัฒนาโรงฝึกงาน ในโรงเรียนสาธิตทิบูลบำเพ็ญมหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย บูรพา.
- อาชีวศึกษา. กรม. (2543) รายงานการศึกษาสภาพ การจัดอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร.